

VÝŠKA A PRÍSTUP K MATERSKÉMU MAJÚ BYŤ ROVNAKÉ BEZ OHĽADU NA POVOLANIE

(Bratislava, 6. novembra) Verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová preskúmaním podnetov zistila, že výška materského pre hasičov, hasičky, policajtov, policajtky, príslušníkov a príslušníčok ZVJS či vojakov a vojačky je nižšia ako v prípade rovnako alebo podobne zarábajúcich zamestnancov a zamestnankýň iných povolání. [Ombudsmanka sa v tejto veci obrátila na ministra vnútra Romana Mikulca v marci tohto roka.](#) Keďže jej návrh na odstránenie nerovného prístupu zmenou právnej úpravy neakceptoval, rozhodla sa obrátiť sa na Ústavný súd Slovenskej republiky.

„Ministerstvo vnútra reagovalo na moje odporúčanie meniť právny stav odmietavo. Považujem za neprípustné, aby štát k jednej skupine ľudí pristupoval bez riadneho zdôvodnenia odlišne a v dôsledku takéhoto konania jej negarantoval dostatočné sociálne zabezpečenie. Som presvedčená, že práve odstraňovaním diskriminačných podmienok zo zákona môžeme urobiť krok k reálnej podpore rodinnej politiky. Vzhľadom na nesúhlasný postoj ministerstva som sa rozhodla podať návrh na Ústavný súd,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Problém je v nerovnakej výške materského pre príslušníkov či príslušníčky zborov

Výška materského pre policajtov, policajtky, hasičov, hasičky, vojakov, vojačky či príslušníkov a príslušníčky ZVJS sa vypočítava inak ako v prípade iných zamestnancov a zamestnankýň. Podľa zákona je však ich materské nižšie ako materské iných porovnateľne/rovnako zarábajúcich zamestnancov a zamestnankýň, pokiaľ nezarábali v rozhodujúcom období viac ako 3 180 € v hrubom. Takúto mzdu však priemerní príslušníci či príslušníčky zborov nedosahujú. **Nárok na rovnaké materské ako iní zamestnanci a zamestnankyne nemajú ani napriek tomu, že vo vzťahu k tejto požiadavke platia rovnako vysoké povinné odvody.**

Dosiahnuť porovnateľnú výšku dávky by bolo možné len vtedy, ak by sa príslušníci a príslušníčky zborov popri povinnom nemocenskom poistení v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia dali ešte dobrovoľne pripoistiť vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia. Nevyhnutným následkom takéhoto postupu je však nepomerne vyššie odvodové zaťaženie takýchto osôb. Toto verejná ochrankyňa práv nepovažuje za ústavne konformné riešenie. Od príslušníkov a príslušníčok zborov nemožno legitímne požadovať, aby takpovediac „s kalkulačkou v ruke“ prepočítavali svoje možnosti v snahe dosiahnuť primerané, dôstojné sociálne zabezpečenie kombináciou rôznych fakultatívnych poistení v situácii, ak si uhrádzajú povinné zákonom

ustanovené poistenie, z ktorého je takýto typ sociálneho zabezpečenia poskytovaný iným osobám v rovnakom postavení s obdobnými príjmami.

Muži – príslušníci zborov zažívajú dvojité diskrimináciu

Osobitnú skupinu tvoria muži, ktorí sú príslušníkmi zborov. Veľká časť z nich totiž vôbec nemá nárok na materské z osobitného systému sociálneho zabezpečenia, napriek ich povinnému poisteniu. Podľa zákona nemôžu na rozdiel od iných zamestnancov – otcov poberať nemocenskú dávku – materské v prípade, ak po dohode s matkou ich dieťaťa v krátkom čase po pôrode prevzmu osobnú starostlivosť o dieťa. A to napriek tomu, že im zákonodarca na obdobie zabezpečovania tejto starostlivosti garantuje služobné voľno. Vzniknúť im môže len nárok na nižšiu dávku rodičovského príspevku. Príslušníci zborov – otcovia sa tak dostávajú do horšieho postavenia nielen v porovnaní s inými zamestnancami – otcami, ale aj s príslušníkmi zborov – matkami, ktorým zákonodarca v dotknutom období (po uplynutí 6 týždňov od pôrodu) garantuje vyššiu úroveň sociálneho zabezpečenia.

Ministerstvo odmietlo návrh pre bezpečnostné záujmy

Ministerstvo vnútra odmietlo návrh verejnej ochrankyne práv na zmenu s argumentom, že by tak mohlo dôjsť k ohrozeniu bezpečnostných záujmov.

„Som názoru, že ani v jednom ani v druhom prípade neobstojí argumentácia, že zmena by mohla byť hrozbou bezpečnosti Slovenskej republiky. Nie je zrejmé, v čom by malo spočívať ohrozenie, ak by bola výška materského príslušníkov a príslušníčok zborov rovnaká, resp. porovnateľná ako pri iných zamestnancoch a zamestnankyniach s rovnakými príjmami. To isté platí aj v prípade nerovnosti v prístupe príslušníkov – otcov starajúcich sa o dieťa k dávke materské, pretože nárok na služobné voľno garantované majú,“ uviedla verejná ochrankyňa práv.

Vzhľadom na to, že obe situácie sú podľa ombudsmanky protiústavné, požiadala Ústavný súd o posúdenie súladu s Ústavou SR.